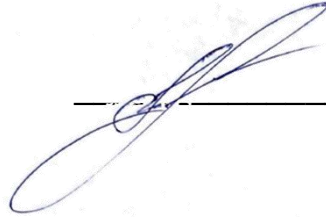

ВВЕДЕНО В ДІЮ
(наказ № 302/27.12.2024)

Ректор ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХІНКА»

О.С. Поважний

КОНЦЕПЦІЯ
освітньої діяльності за освітньою програмою
«Безпека праці та виробничих процесів»
зі спеціальності J4 Охорона праці (263 Цивільна безпека),
що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій,
для яких запроваджено додаткове регулювання,
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Затверджено на засіданні Вченої ради
ТОВ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
Протокол № 11 від 14.07.2021
(зі змінами, протокол № 7 від 26.05.2022,
№3 від 22.12.2022, № 8 від 26.05.2023,
№2 від 21.12.2023, №4 від 26.12.2024)

ЗМІСТ

I АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ З ПРОФЕСІЙ, ДЛЯ ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НА РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНЕ БАЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	3
III ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	6
II ОСОБЛИВОСТІ ВСТУПУ, НАВЧАННЯ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання	8
Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи / строк навчання	8
Методи викладання і навчання	8
Особливості освітньої діяльності	9
Порядок оцінювання результатів навчання	11

І АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ З ПРОФЕСІЙ, ДЛЯ ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НА РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНЕ БАЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, шостий кваліфікаційний рівень за Національною рамкою кваліфікацій), перший цикл за Qualifications Framework for the European Higher Education Area (QF-EHEA), шостий рівень за European Qualifications Framework (EQF-LLL).

Ідентифікатор спеціальності та назва освітньої програми – галузь знань J Транспорт та послуги (26 Цивільна безпека), спеціальність J4 Охорона праці (263 Цивільна безпека), освітньо-професійна програма «Безпека праці та виробничих процесів»

Актуальність і бачення підготовки фахівців. Сучасні реалії управління підприємством неможливі без такої складової підсистеми як безпека праці і здоров'я на роботі. Така ієрархія управління передбачає напрямок від загальносистемних вимог до виконання конкретних робіт, операцій і дій, що забезпечують максимально ошадливе використання трудового ресурсу зі збереженням життя та здоров'я на роботі для досягнення максимального бізнес-результату.

Плани сталого розвитку та подальшого розширення бізнесу неможливо реалізувати без організованого контролю над небезпечними об'єктами і технологічними процесами, створення безпечних і комфортних умов праці для співробітників, зниження виробничого травматизму, створення здорових умов життя для майбутніх поколінь. Ситуація ускладнилася внаслідок військово-політичних подій від 2014 року і дотепер, зокрема: втрата контролю за окремими територіями української держави; фізичне знищення виробничих та інфраструктурних потужностей, особливо у базових галузях економіки, численні людські жертви; масове переміщення та еміграція робочої сили, зокрема кваліфікованої; невизначеність загальних, технологічних, кадрових перспектив відновлення української економіки, а також значна зростання кількості ризиків, що можуть становити безпеку життю, праці, побуту людей на територіях, що постраждали від воєнних дій.

Для того, щоб досягти такого рівня діяльності бізнесу необхідні фахівці нового типу, з ризикорієнтовним мисленням, які володіють системними знаннями, сучасними компетентностями, у сфері безпеки праці та здоров'я на робочому місці, цивільної та техногенної безпеки для створення та підтримки здорових та безпечних умов праці та життя на підприємствах та в Україні. Системність знань сучасного фахівця повинна поєднуватися також з *hard skills* з питань безпеки праці та здоров'я на робочому місці, цивільної, техногенної та воєнної безпеки з одного боку, а з іншого – наявність *soft skills* у сфері вирішення складних

завдань побудови й постійного удосконалення системи збереження здоров'я та життя на роботі, запобіганню аварій, надзвичайних ситуацій та можливих їх наслідків. Крім того, неодмінною частиною кваліфікації будь-якого фахівця є лідерські якості, культура безпеки й праці, а також вправність у використанні гнучких особистісних навичок.

За цих умов склалася ситуація, коли стався дефіцит на ринку праці висококваліфікованих фахівців з питань безпеки праці, однак система вищої освіти не дає необхідного рівня підготовки кадрів. На додаток, модель сучасного фахівця з безпеки праці є продуктом протидії двох тенденцій – посилення вимог до фаховості, яке передбачає наявність у таких фахівців глибоких знань у певному сегменті предметно-об'єктної області (законодавча, нормативна та регуляторна складова політики з безпеки праці, санітарно-гігієнічна та фізіологічна регламентація діяльності працівника, безпекові заходи та засоби, тощо), а з іншого – посилення вимог до універсальності, системності знань, багатозадачності, гнучкості у професійній діяльності. Урахування цих чинників й обставин визначає концептуальне бачення підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Безпека праці та виробничих процесів».

Це все потребує наявності фахівців, які будуть мати унікальний багаж галузевих та функціональних знань для здійснення трансформації ключових процесів функціонування бізнес-структур із застосуванням гнучких підходів; використовувати рішення нового покоління, в тому числі інструменти роботизованого та когнітивного підходу, допомагати оптимізувати операційну діяльність та забезпечити її відповідність тим завданням, які організація ставить щодо витрат, якості продукції, екологічної відповідальності, розвитку..

Найбільш перспективним шляхом вирішення проблеми розвитку людського потенціалу за цих умов, особливо з урахуванням специфіки старопромислових гірничо-металургійних регіонів, обставин постконфліктної техногенної та воєнної безпеки, та національної економіки в цілому, є створення освітньо-наукового центру інноваційної підготовки бакалаврів, головним призначенням якого має стати поєднання щонайменше трьох функціоналів:

- центру акумуляції ідей та джерела інноваційних рішень з питань забезпечення технологічної конкурентоспроможності, технологічного та організаційного розвитку бізнесу;

- центру підготовки і постійного удосконалення кадрових ресурсів для активів групи «МЕТІНВЕСТ», регіонів присутності активів компанії та країни в цілому;

- майданчиком для інтеграції сучасних теоретичних і прикладних знань, наукових і науково-технічних розробок, який слугуватиме засобом збереження і примноження науково-технічного потенціалу базових галузей промисловості.

ПОЛІТЕХНІКА» полягає у створенні високоякісного освітньо-наукового ресурсу діяльності Групи METINVEST, регіонів присутності та країни в цілому, який дозволить на високому рівні забезпечити розв'язання завдань формування і розвитку людського потенціалу, а також обґрунтування рішень із підвищення операційної та стратегічної результативності бізнес-діяльності у технологічному та організаційно-економічному аспектах, формування і реалізація культурних і загальнолюдських цінностей у освітньому і науковому процесах та у процесах підтримки та відновлення нормальної життєдіяльності на постраждалих від воєнних дій територіях.

Реалізація зазначеної місії передбачає запровадження освітньої діяльності зі спеціальності 263 Цивільна безпека, зокрема за освітньо-професійною програмою «Безпека праці та виробничих процесів».

Основними стратегічними пріоритетами здійснення освітньої діяльності на бакалаврському рівні вищої освіти з урахуванням воєнно-політичних, соціально-економічних, технологічних умов сьогодення є:

1) забезпечення якості освіти; сприяння гідній та справедливій зайнятості та підвищенню продуктивності праці, в т.ч. за рахунок сполучення навчання та роботи, підвищення практичної орієнтованості освіти;

2) досягнення у випускників університету високого рівня сформованості компетентностей, що дозволяють реалізовувати операційні покращення в рамках задач бізнесу, а також продовжувати навчання на магістерському рівні вищої освіти;

3) формування якісного освітнього продукту на основі створення і постійного удосконалення освітніх ресурсів (кадрових, інформаційних, методичних) та процесів управління якістю освітнього продукту;

4) формування стійкої позитивної наукової та академічної репутації ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «METINVEST ПОЛІТЕХНІКА»;

5) забезпечення попиту холдингу та активів групи на кваліфікованих працівників, насамперед – в частині інженерно-технічних спеціальностей;

6) забезпечення міждисциплінарності підготовки фахівців, передусім – в аспектах поєднання високого рівня професійних знань та вмінь із навичками прикладного застосування інструментів діджиталізації та автоматизації процесів; спрямованості на вартісне мислення; готовності реалізовувати управлінські навички;

7) забезпечення можливості отримувати освіту у несприятливих умовах актуальної воєнно-політичної ситуації з урахуванням вимог безпеки та якості;

8) забезпечення можливості випускників брати участь у роботі команд спеціалістів в проектах відновлення та модернізації виробничих потужностей, технологічних процесів, виробничої, екологічної та

соціальної інфраструктури, передусім тієї, яка постраждала від воєнних дій;

9) забезпечення особам, які постраждали від воєнних дій, ветеранам та членам їхніх сімей, можливості сформувати через освіту підґрунтя для індивідуального та соціального розвитку, підвищення якості життя, адаптації до нових умов працевлаштування тощо.

II ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Відповідність стандарту вищої освіти відповідного рівня та/або професійному стандарту, відповідно до яких здобувач ліцензії (ліцензіат) планує провадити освітню діяльність. Освітня діяльність здійснюватиметься у відповідності до чинного Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня, затвердженого наказом МОН України № 1170 від 29.10.2018 р., зі змінами, внесеними наказами МОН України № 593 від 28.05.2021 р. та № 26 від 13.01.2022 р. Після затвердження нового стандарту вищої освіти бакалаврського рівня за спеціальністю J4, ОП 2025 має бути приведена у відповідність до змісту цього стандарту, а в ОП попередніх років набору мають бути внесені коригування задля забезпечення максимальної актуальності новим вимогам до змісту освіти.

Орієнтовний перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати. Освітня програма передбачає, що права випускників на працевлаштування не обмежуються. Після успішного виконання ОПП випускники можуть працювати на наступних професійних роботах:

- 2149.2 Інженер з охорони праці;
- 3152 Інспектор з охорони праці

Фокус програми та перелік освітніх компонентів.

ОПП	Фокус програми
Безпека праці та виробничих процесів	– формування науково-технічного світогляду та ризикорієнтованого мислення майбутнього професіонала, які є необхідними для комплексного управління безпекою праці і виробничих процесів підприємства; – техногенна безпека; – техніко-технологічні та організаційно-методичні підходи та інструменти створення і підтримання безпечних і здорових умов праці, запобігання виникнення нещасних випадків, професійних захворювань, надзвичайних ситуацій, аварій та інших інцидентів на виробництві

Перелік обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми

«Безпека праці та виробничих процесів».

Назва освітнього компоненту
Тренінг "Університетська освіта та профіль фахівця з безпеки праці"
Ділова та наукова українська мова
Історія України та української культури
Особа і громадянське суспільство у сучасних дискурсах
Англійська мова у сфері безпеки праці (English for Students of Occupational Health and Safety)
Інженерна та комп'ютерна графіка
Хімія
Фізика
Прикладні аспекти теорії ймовірностей та математичної статистики
Природні та техногенні загрози
Основи безпеки праці
Продуктивність використання Microsoft Excel
Технологічні процеси та устаткування гірничодобувних підприємств
Технологічні процеси та устаткування металургійних підприємств
Сучасні проблеми екологічного захисту та сталого розвитку територій
Правове регулювання трудової діяльності, безпеки праці та соціального забезпечення працівників
Виробнича санітарія і гігієна праці
Автоматизація виробництва та інформаційно-управлінські системи
Психологія праці та безпеки
Безпека праці та виробничих процесів
Рішення з диджиталізації в сфері безпеки праці
Розслідування аварій, аварійних ситуацій, інцидентів, нещасних випадків, професійних захворювань і невідповідностей на виробництві
Курсовий проєкт "Безпека праці та виробничих процесів"
Безпека та техногенний ризик в надзвичайних ситуаціях
Технологічна практика
Економіка та управління безпекою праці
Ризик-орієнтований підхід до безпеки праці
Курсова робота "Ризик-орієнтований підхід до безпеки праці"
Пожежна та вибухова безпека
Лідерство і командотворення
Міждисциплінарний курсовий проєкт з безпеки праці та виробничих процесів
Виробнича практика
Єдиний державний кваліфікаційний іспит

III ОСОБЛИВОСТІ ВСТУПУ, НАВЧАННЯ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

- з повним терміном навчання: наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, або освітнього ступеня молодшого бакалавра – 5 рівень Національної рамки кваліфікацій;
- зі скороченим терміном навчання: наявність освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, або освітнього ступеня молодшого бакалавра – 5 рівень Національної рамки кваліфікацій.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи / строк навчання

- 1 На базі повної загальної середньої освіти загальний обсяг становить 240 кредитів ЄКТС / термін навчання – 3 роки 10 місяців;
- 2 зі скороченим терміном навчання (в разі наявності ступеня молодшого бакалавра / диплому молодшого спеціаліста зі спеціальності 263 Цивільна безпека, 261 Пожежна безпека) – 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців;
- 3 зі скороченим терміном навчання (в разі наявності ступеня молодшого бакалавра / диплому молодшого спеціаліста з інших спеціальностей, ніж 263 та 261, а також в разі наявності ступеня молодшого бакалавра з будь-якої спеціальності) – 180 кредитів ЄКТС / 2 роки 10 місяців.

Методи викладання і навчання

Основний принцип: студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, спрямоване на формування стратегічного, проектного, вартісного і креативного мислення.

Основними формами освітньої активності є:

- онлайн та офлайн лекції-дискусії;
- семінари-тренінги за участю викладачів-експертів, фахівців-практиків;
- кейс-технології;
- творчі завдання, підготовка аналітичних оглядів;

- лабораторні роботи з використанням спеціалізованого програмного забезпечення;
- виконання індивідуальних та групових самостійних завдань, ділові ігри та симуляції;
- самостійна робота з вивчення оприлюднених на освітній платформі Університету навчальних матеріалів;
- підготовка наукових, аналітичних звітів;
- робота з неадаптованими професійними текстами англійською, проходження практики;
- менторський супровід під час практики і виконання міждисциплінарного курсового проєкту

Особливості освітньої діяльності

- орієнтація та компетентнісні вимоги сертифікатних програм NEBOSH, ESOSH, PILZ, UVEX та інших партнерів, в т.ч. забезпечення можливості участі таких сертифікатних програмах;
- інтерактивне навчання з практичною та академічною складовою, зокрема навчання за матеріалами та із залученням фахівців-практиків від Групи METINBEST та участь у виконанні досліджень для активів Групи METINBEST;
- комбінування онлайн-навчання через Центр командної роботи Microsoft Teams та офлайн-навчання на тижневих лабораторно-тренінгових сесіях на активах Групи METINBEST; проведення лабораторних досліджень та виконання дослідницьких завдань міждисциплінарного курсового проєкту на лабораторно-виробничих потужностях активів Групи METINBEST;
- вивчення англійської мови протягом всього періоду навчання, що дає можливість підготуватися до складання ЄВІ з іноземної мови при вступі на магістратуру;
- можливість використання англомовних джерел літератури та статистичних даних;
- можливість поглиблено та від початку програми працювати над міждисциплінарним курсовим проєктом, в рамках навчальних дисциплін, практики та безпосередньо під час виконання самого проєкту з отриманням постійного зворотного зв'язку від академічного керівника та наставника від бізнесу;
- формування індивідуальної траєкторії здійснюється із запропонованого переліку освітніх компонентів, однак не виключає можливість вибору здобувачем освіти дисциплін з широкого переліку;
- формування індивідуальної траєкторії здійснюється із запропонованого переліку освітніх компонентів, однак не виключає можливість вибору здобувачем освіти дисциплін з широкого переліку;
- доступ до ресурсів масових онлайн-курсів українських та зарубіжних

- університетів;
- здобувачам освіти доступна стипендіальна програма;
  - здобувачам освіти як членам спільноти групи МЕТІНВЕСТ доступна професійна психологічна підтримка;
  - персональний супровід ветеранів;
  - проходження базової загальновійськової підготовки відповідно до законодавства з альтернативою у вигляді домедичної підготовки та прийомів роботи з посттравматичним стресом (для здобувачів освіти – жінок);
  - здобувачам освіти доступний позакредитний курс «Фізичне виховання та особисте здоров'я».

Порядок оцінювання результатів навчання

Форми оцінювання поточної роботи: тестування, оцінка активності і результатів участі в інтерактивних форматах роботи, постановці та вирішенні проблем; розв'язання аналітично-розрахункових та дослідницьких завдань, підготовка аналітичних звітів; самооцінювання академічного прогресу шляхом визначення ступеню сформованості груп компетентностей; оцінка вчасності та якості підготовки індивідуальних та групових завдань; оцінка якості виконання звіту з практики, складових курсових робіт та міждисциплінарного курсового проєкту

Форми оцінювання під час підсумкового контролю: тестування, есе, розв'язання аналітично-розрахункових завдань; захист звіту з практики, курсових робіт та міждисциплінарного курсового проєкту, складання атестаційного іспиту

Підхід до оцінювання: критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за програмними результатами кожного освітнього компонента під час поточної роботи та/або в ході підсумкового контролю за освітнім компонентом. Оцінювання здійснюється: а) за чотирибальною шкалою: відмінно (рівень досягнення програмного результату навчання 90-100%, за шкалою ECTS – A), добре (75-89%, B – 82-89%, C – 75-81%), задовільно (60-74%, D – 69-74%, E – 60-68%), незадовільно (менше 60%, F – 35-59%, FX – менше 35%); б) за дворівневою шкалою: залік (60-100%, з відповідною оцінкою ECTS), незалік (менше 60% з відповідною оцінкою ECTS).

Основними видами *підсумкового оцінювання* результатів навчання є:

- заліки за підсумком поточного контролю;
- екзамени (іспити), які можуть включати тестування, виконання розрахункових завдань, розбір ситуаційних завдань, аргументований виступ з проблемних питань.

Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.